

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van 2009 van de commissie voor de bezwaarschriften van de gemeente Wijchen.

Met de vaststelling van de Verordening commissie bezwaarschriften, laatstelijk gewijzigd bij raadsbesluit van 29 mei 2008, hebben de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de gemeente Wijchen de commissie voor de bezwaarschriften, hierna te noemen "commissie" ingesteld. Ingevolge de artikelen 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 84 e.v. van de Gemeentewet kunnen de gemeenteraad, het college en de burgemeester een adviescommissie voor de behandeling van bezwaarschriften instellen. In verband met de rechtszekerheid en rechtsbescherming voor de burger achtte het gemeentebestuur het wenselijk om in de gemeente Wijchen te komen tot een onafhankelijke commissie voor de behandeling van bezwaarschriften. Daarnaast wordt de advisering door een onafhankelijke commissie van belang geacht in het kader van het streven naar een hogere kwaliteit van besluitvorming.

De commissie is belast met de advisering inzake de beslissing op gemaakte bezwaren zoals bedoeld in artikel 1:5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Samenstelling

De commissie was in 2009 als volgt samengesteld:

- De heer mr. dr. O.J.D.M.L. Jansen (voorzitter)
 - De heer mr. W. J. van Vlijmen
 - Mevrouw ir. L.H.M. van Willigen – Rodenburg
 - Mevrouw mr. L.E. van de Sande
-
- Mevrouw mr. drs. A.Th.M. Raben (voorzitter plv.)
 - Mevrouw mr. T.L. Hemrica
 - Mevrouw F.A.M. Jaspers – Derks
 - De heer A.P.G. Philipse

Het secretariaat van de commissie werd in 2009 vervuld door:

- Mevrouw N. Klaassen
- Mevrouw L. van de Goor

Twee Kamers

De bezwaarschriften worden binnen de commissie behandeld door twee kamers, te weten de kamer “Jansen” en de kamer “Raben”.

De kamer “Jansen” behandelt bezwaren inzake besluiten met betrekking tot ruimtelijke ordening, bouwzaken, milieu, verkeer en de Algemene Plaatselijke Verordening. Eens per maand, op dinsdagavond vindt een openbare hoorzitting plaats. Naar aanleiding van de hoorzitting wordt in de raadkamer (niet openbaar) beraadslaagd over het uit te brengen advies.

De kamer “Raben” behandelt bezwaren inzake besluiten met betrekking tot de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), besluiten inzake gehandicaptenparkeerkaarten/ -plaatsen, subsidies en leerlingenvervoer. De bezwaarschriften worden eens per maand (dinsdagavond) tijdens een niet-openbare hoorzitting behandeld. Dit omdat bij deze zaken veelal persoonlijke (medische) aspecten een rol spelen. Naar aanleiding van de hoorzitting wordt in de raadkamer (niet openbaar) beraadslaagd over het uit te brengen advies.

Bezwaarschriften 2009

Kamer "Jansen"

Bezwaarschriften	In behandeling van 2008	Ingetrokken	Doorverwezen naar andere procedure	Niet ontvankelijk	Ongegrond	Gegrond	In behandeling op 31-12-2009
129 = 416 % t.o.v. 2008	9	40	2	56	9	5	26

Gemiddelde afdoeningstermijn bezwaarschrift: 14 weken (was 14 week in 2008)

Kamer "Raben"

Bezwaarschriften	In behandeling van 2008	Ingetrokken	Doorverwezen naar andere procedure	Niet ontvankelijk	Ongegrond	Gegrond	In behandeling op 31-12-2009
22 = 85 % t.o.v. 2008	6	10	-	-	8	2	8

Gemiddelde afdoeningstermijn bezwaarschrift: 14 weken (was 14 in 2008)

Totaal overzicht bezwaarschriften (Jansen + Raben)

Bezwaarschriften	In behandeling van 2008	Ingetrokken	Doorverwezen naar andere procedure	Niet ontvankelijk	Ongegrond	Gegrond	In behandeling op 31-12-2009
151 = 265 % t.o.v. 2008	15	50	2	56	17	7	34

Beroepszaken

Voor de volledigheid wordt eveneens een overzicht gegeven van de behandelde beroepen en voorlopige voorzieningen (die betrekking hebben op de kamers Jansen en Raben):

Verzoeken voorlopige voorziening	Ingetrokken	Niet ontvankelijk	Afgewezen	Toegewezen
2	-	-	1	1

Beroepschriften	Ingetrokken	Niet ontvankelijk	Ongegrond	Gegrond	In behandeling
5	-	2	2	-	1

Hoger beroep	Ingetrokken	Niet ontvankelijk	Ongegrond	Gegrond	In behandeling
1	-	-	-	-	1

Ingekomen bezwaarschriften

Het totaal aantal ingekomen bezwaarschriften bij de kamer 'Raben' laat in vergelijking met het voorgaande jaar een lichte daling zien. Wanneer dit aantal wordt vergeleken met de afgelopen drie jaren dan is tevens sprake van een lichte daling. Aangezien het slechts een geringe daling betreft kan hiervoor geen aanwijsbare reden worden gegeven.

Het aantal ingekomen bezwaarschriften bij de kamer 'Jansen' is met 416 procent ten opzichte van 2008 fors gestegen. Ook wanneer dit aantal wordt vergeleken met het aantal ingekomen bezwaarschriften over de afgelopen drie jaar is sprake van een flinke stijging. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat in de gemeente Wijchen een aantal grote projecten zijn/worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is het project 'herinrichting centrum'. Naar aanleiding van dit project zijn meerdere besluiten genomen waartegen door belanghebbenden veelvuldig bezwaren zijn ingediend.

Behandeltermijnen

Met ingang van 1 oktober 2009 is een wijziging opgetreden in de behandeltermijnen van een bezwaarschrift. Voor deze datum moest op een bezwaarschrift volgens artikel 7:10 Awb binnen 10 weken na de ontvangst van het bezwaarschrift (te verdagen tot 14 weken) een beslissing worden genomen.

Vanaf 1 oktober 2009 zijn de beslistermijnen voor bezwaarschriften verlengd. De aanpassing van de beslistermijn hangt samen met de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen. Volgens artikel 7:10 Awb gaat de termijn om op het bezwaarschrift te beslissen nu lopen als de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift volledig is versteken. Bovendien kan de beslistermijn verlengd worden met maximaal zes weken.

Door deze wetswijziging heeft het bestuursorgaan (meestal) meer tijd voor de behandeling van een bezwaarschrift. De commissie tracht, gelet op de belangen van bezwaarmakers, het bestuursorgaan binnen een zo kort mogelijke termijn te adviseren. De commissie zal de inspanningen die zij de afgelopen jaren heeft gedaan om zorg te dragen voor spoedige afhandeling van bezwaarschriften dan ook de komende jaren continueren ongeacht de bij wet geboden verruiming van behandeltermijnen.

Opgemerkt moet worden dat de behandeltermijn van de 34 bezwaarschriften die op 31 december 2009 nog in behandeling waren niet bij de termijnen zijn betrokken. Geconstateerd wordt dat de gemiddelde behandeltermijn gelijk is gebleven aan die van het afgelopen jaar. Ondanks de inspanningen van het afgelopen jaar is het dan ook niet gelukt de beslistermijnen te verkorten. Dit heeft naar de opvatting van de commissie meerdere oorzaken:

- De commissie werkt met vooraf vastgestelde zittingsdata. Dit leidt ertoe dat een bezwaarschrift vaak een aantal weken moet wachten op behandeling in de bezwarencommissie. Een bezwaarschrift moet minimaal 3 weken voor een zittingsdatum zijn ingediend om nog in die eerstkomende zitting behandeld te kunnen worden. Dit heeft te maken met het vergaren van stukken, beoordeling van de ontvankelijkheid, voorbereidingstijd door de behandelende afdeling, 10 dagentermijn voor het ter inzage leggen van de stukken etc. Dit betekent dat een bezwaarschrift in het algemeen tussen de 3 en 7 weken wacht op behandeling in de commissie voor de bezwaarschriften;
- Ten aanzien van een groot aantal bezwaarschriften in de commissie Raben is een nader (medisch) advies noodzakelijk naar aanleiding van de hoorzitting. Het verkrijgen van een nader medisch advies van de externe medische adviseur vergt een aantal weken. Na inwinning van het advies wordt bezwaarmaker in de gelegenheid gesteld om op het advies te reageren. Vervolgens moet het bezwaarschrift opnieuw in de (raadkamer van) de commissie voor de bezwaarschriften worden behandeld. Hierdoor wordt de afwerking van de bezwaarschriften met een aantal weken vertraagd.

Ondanks dat met de grote hoeveelheid bezwaarschriften de behandeltermijn gelijk is gebleven is de commissie niet tevreden. De commissie zal zich dan ook verder inspannen de behandeltermijnen verder terug te brengen.

Mediation

Mediation is het gezamenlijk oplossen van een geschil onder begeleiding van een neutrale derde, de mediator. De mediator neemt als onafhankelijk persoon geen standpunt in, maar begeleidt partijen bij het zoeken naar een eigen oplossing.

In het beleidsprogramma van het kabinet wordt de overheid opgeroepen om problemen op te lossen door de inzet van mediationvaardigheden in plaats van juridisering door bezwaarprocedures. Ook de Nationale Ombudsman heeft een oproep gedaan om zorgvuldig en behoorlijk om te gaan met klachten van burgers. Volgens hem is de inzet van mediation en mediationvaardigheden hierbij onontbeerlijk. Verder is uit de evaluatie van de Algemene wet bestuursrecht naar voren gekomen dat de (formele) bezwarenprocedure in onvoldoende mate aansluit bij de behoeften en beleving van de burger.

De commissie waardeert het dat binnen de gemeente Wijchen vanaf januari 2009 is gestart met het project 'Conflicten oplossen met mediation en mediationvaardigheden'. Hierin is onder meer opgenomen dat de interne mediator van de gemeente Wijchen na binnenkomst van een bezwaarschrift telefonisch contact opneemt met de indiener van het bezwaarschrift. Doel hiervan is om te komen tot de voor de burger en de gemeente beste behandelwijze van het bezwaarschrift. Soms is dat de huidige, formele afhandeling via de commissie. In andere gevallen zijn bemiddeling onder leiding van de interne mediator (informele mediation), buurtbemiddeling of (formele) mediation de meest geschikte afhandelingwijze.

Deze ontwikkeling met betrekking tot het toepassen van mediation(vaardigheden) wordt door de commissie toegejuicht. De commissie is dan ook zeer benieuwd naar de ervaringen die de gemeente Wijchen dit afgelopen jaar hiermee heeft opgedaan.

Ten aanzien van dit project wenst de commissie u een aanbeveling te doen met betrekking tot de opschorting van de behandeltermijnen. Deze aanbeveling vindt u in de volgende paragraaf.

Aanbevelingen

Dossiervorming:

Net als vorig jaar vraagt de commissie aandacht voor de dossiervorming. Het komt regelmatig voor dat de bezwaardossiers onvolledig en ongeordend worden aangeleverd. Ook worden dossiers en verweerschriften regelmatig te laat ingediend. De verantwoordelijkheid voor het (compleet en tijdig) aanleveren van gegevens ligt bij de betreffende vakafdeling. De commissie vraagt dan ook blijvende aandacht voor de wijze van dossiervorming (tweezijdig en dubbelingen voorkomen) en het tijdig aanleveren van het dossier en verweerschrift.

Medische advisering:

In 2004 heeft de commissie aandacht gevraagd voor een goede opdrachtformulering / vraagstelling aan de medisch adviseur en zorgvuldige voorbereiding van het besluit in eerste instantie, zodat een second opinion niet noodzakelijk is. De commissie constateert dat de medische adviezen kwalitatief beter zijn geworden, maar dat deze in sommige gevallen nog niet helemaal helder zijn. De commissie vraagt dan ook blijvende aandacht voor de kwaliteit van de medische adviezen.

Opschorten behandeltermijn bij mediation:

Met de inwerkingtreding van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen wil de overheid de burger een effectief rechtsmiddel bieden tegen de trage besluitvorming door het bestuursorgaan. De wet regelt dat burgers recht hebben op een dwangsom als de overheid niet binnen de wettelijke termijnen beslist. De dwangsom kan oplopen tot € 1.260,-. Ook is het mogelijk wanneer het bestuursorgaan niet tijdig beslist om direct in beroep te gaan.

Bij ontvangst van een bezwaarschrift wordt dit door de secretaris van de commissie aangeboden aan het coördinatiepunt mediation van de gemeente Wijchen. Een mediationtraject duurt gemiddeld vier weken. Wanneer geen gezamenlijke oplossing wordt gevonden dient het bezwaarschrift alsnog formeel te worden behandeld. Echter doordat de behandeltermijn tijdens dit informele traject doorloopt is het vaak niet meer mogelijk om binnen de wettelijke termijn een beslissing op het bezwaarschrift te nemen. Door bij aanvang van het mediationtraject met wederzijds goedvinden de beslistermijn op te schorten worden 'problemen' in het kader van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen voorkomen.

Aldus vastgesteld op:

De Voorzitter

De Voorzitter (plv),

mr. dr. O.J.D.M.L. Jansen

mevrouw mr. drs. A.T.M. Raben

De Secretaris,

De Secretaris,

Mevrouw L. van de Goor

mevrouw N. Klaassen